

Warszawa, dnia 22 lutego 2013 r.

Poz. 252

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾**

z dnia 25 stycznia 2013 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej
i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 215, poz. 1823) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 grudnia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 29).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 grudnia 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 29), które stanowią:

„§ 2. Pracownicy jednostek ochrony przeciwpożarowej zatrudnieni przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zachowują dotychczasowe stanowiska, nawet jeśli nie spełniają wymagań kwalifikacyjnych określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”

Minister Spraw Wewnętrznych: *J. Cichocki*

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 25 stycznia 2013 r. (poz. 252)

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 25 października 2005 r.

**w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej
i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej**

Na podstawie art. 16a ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z 2010 r. Nr 57, poz. 353 oraz z 2012 r. poz. 908) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania kwalifikacyjne, jakie powinni spełniać pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej;
- 2) zakres szkolenia podstawowego i uzupełniającego do wykonywania zawodu strażaka;
- 3) zakres szkoleń specjalistów i inspektorów ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 4 ust. 2a i 2b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, zwanej dalej „ustawą”;
- 4) podmioty uprawnione do przeprowadzania szkoleń, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz formę i elementy składowe programów szkoleń oraz tryb ustalania programów tych szkoleń;
- 5) tryb wydawania oraz wzory zaświadczeń i świadectw, stwierdzających ukończenie szkoleń oraz okres ważności zaświadczeń.

§ 2. Wymagania kwalifikacyjne, jakie powinni spełniać pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej obejmuje w szczególności:

- 1) organizacyjno-prawne podstawy pracy i służby w jednostkach ochrony przeciwpożarowej;
- 2) bezpieczeństwo i higienę pracy;
- 3) podstawy psychologii;
- 4) ratownictwo medyczne;
- 5) fizykochemię spalania i środki gaśnicze;
- 6) bezpieczeństwo budynków;
- 7) wyposażenie techniczne;
- 8) taktykę działań gaśniczych i ratowniczych.

2. Szkolenie uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej obejmuje w szczególności:

- 1) podstawy pedagogiki i psychologii;
- 2) podstawy profilaktyki pożarowej;
- 3) podstawowe zagadnienia z zakresu ochrony ludności;
- 4) bezpieczeństwo budynków, obiektów budowlanych i terenów;

---

¹⁾ Obecnie działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne kieruje Minister Spraw Wewnętrznych, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

- 5) wyposażenie techniczne;
- 6) taktykę działań gaśniczych i ratowniczych;
- 7) podstawy informatyki.

3.²⁾ Szkoły Państwowej Straży Pożarnej prowadzą szkolenia podstawowe i uzupełniające, zwane dalej „szkoleniami zawodowymi”, natomiast ośrodki szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej prowadzą szkolenia podstawowe.

4. Świadectwo ukończenia szkoleń zawodowych wydają podmioty prowadzące szkolenia, o których mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia ukończenia szkolenia.

5. Wzór świadectwa, o którym mowa w ust. 4, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Szkolenie specjalistów ochrony przeciwpożarowej dla osób, o których mowa w art. 4 ust. 2a ustawy, obejmuje w szczególności:

- 1) organizację ochrony przeciwpożarowej, obowiązki osoby fizycznej i osoby prawnej, organizacji lub instytucji korzystającej ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu w zakresie ich zabezpieczenia przed zagrożeniem pożarowym i innym miejscowym zagrożeniem;
- 2) zasady ochrony przeciwpożarowej budynków, obiektów budowlanych i terenów;
- 3) wymagania przeciwpożarowe w zakresie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych;
- 4) rozpoznawanie i ocenę zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń;
- 5) określenie sił i środków niezbędnych do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 6) tworzenie warunków organizacyjnych i formalno-prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

2. Szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej dla osób, o których mowa w art. 4 ust. 2b ustawy, obejmuje w szczególności:

- 1) organizację ochrony przeciwpożarowej, obowiązki właściciela, zarządcy lub użytkownika budynku, obiektu lub terenu w zakresie zapewnienia ochrony przeciwpożarowej;
- 2) zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, obiektu budowlanego, terenu oraz instalacji i urządzeń użytkowych;
- 3) wyposażenie budynku, obiektu budowlanego oraz terenu w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;
- 4) przyczyny powstawania, rozprzestrzeniania się oraz zasady gaszenia pożarów;
- 5) sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 6) zasady ewakuacji ludzi i mienia;
- 7) zasady działalności profilaktycznej w budynku, obiekcie budowlanym, na terenie, w tym przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

§ 5.³⁾ 1. Szkolenia, o których mowa w § 4 ust. 1, prowadzi Szkoła Główna Służby Pożarniczej.

2. Szkolenia, o których mowa w § 4 ust. 2, prowadzi Szkoła Główna Służby Pożarniczej, pozostałe szkoły Państwowej Straży Pożarnej, ośrodki szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej oraz Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowy Instytut Badawczy.

3. Zaświadczenia stwierdzające ukończenie szkoleń, o których mowa w § 4 ust. 1 i 2, są wydawane przez podmioty prowadzące szkolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie 14 dni od dnia ukończenia szkolenia.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 grudnia 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 29), które weszło w życie z dniem 26 stycznia 2012 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

4. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 3, zachowują ważność przez okres 5 lat od dnia wystawienia.

5. Wzór zaświadczenia stwierdzającego ukończenie szkolenia, o którym mowa w § 4 ust. 1, jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

6. Wzór zaświadczenia stwierdzającego ukończenie szkolenia, o którym mowa w § 4 ust. 2, jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. Szkolenia, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2 oraz w § 4 ust. 2, na potrzeby ochrony przeciwpożarowej komórek i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych prowadzi Inspektorat Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 7. 1. Programy szkoleń zawodowych, szkoleń specjalistów i inspektorów ochrony przeciwpożarowej, zwanych dalej „szkoleniami”, stanowią zbiór usystematyzowanych zgodnie z zasadami dydaktyki:

- 1) celowych układów umiejętności;
- 2) treści szkoleń;
- 3) wytycznych dotyczących realizacji procesu nauczania;
- 4) zasad oceniania osiągnięć edukacyjnych uczestnika szkolenia.

2. Programy szkoleń zawierają:

- 1) plany nauczania;
- 2) szczegółowe bloki tematyczne obejmujące:
  - a) cele kształcenia określające wiedzę i umiejętności, które słuchacz powinien opanować,
  - b) materiał nauczania w formie haseł tematycznych, powiązanych z celami kształcenia,
  - c) wskazania metodyczne odnoszące się do realizacji programu,
  - d) propozycje sprawdzania i oceny osiągnięć edukacyjnych słuchacza;
- 3) zasady przeprowadzania egzaminów końcowych.

3. Programy szkoleń ustala Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, z uwzględnieniem:

- 1) informacji o stanie wiedzy i doświadczeniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- 2) specyfiki jednostki ochrony przeciwpożarowej;
- 3) dla szkolenia podstawowego – treści zawartych w programie nauczania kwalifikacyjnego szeregowych Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) dla szkolenia uzupełniającego – treści zawartych w programie nauczania kwalifikacyjnego podoficerów Państwowej Straży Pożarnej.

§ 8. Dokumenty stwierdzające ukończenie szkolenia dla wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, wydane przed wejściem w życie rozporządzenia, zachowują ważność do dnia 23 czerwca 2010 r.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia^{4),5)}

⁴⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 31 października 2005 r.

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 grudnia 1998 r. w sprawie wymagań w zakresie kwalifikacji zawodowych oraz dotyczących warunków fizycznych i psychicznych osób zatrudnionych w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, a także w zakresie kwalifikacji zawodowych innych osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 159, poz. 1050), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 3 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 100, poz. 835).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r.

Załącznik nr 1⁶⁾

WYMAGANIA KWALIFIKACYJNE, JAKIE POWINNI SPEŁNIAĆ PRACOWNICY NA POSZCZEGÓLNYCH STANOWISKACH PRACY W JEDNOSTKACH OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Lp.	Stanowisko	Wykształcenie ogólne	Kwalifikacje zawodowe	Staż pracy w ochronie przeciwpożarowej
1	Kierownik i zastępca kierownika jednostki ochrony przeciwpożarowej (komendant, szef służby ratowniczej)*)	wyższe	inżynier pożarnictwa	3
			inżynier**)	
2	Specjalista*)	wyższe	inżynier pożarnictwa	–
			inżynier**)	
3	Inspektor*)	średnie	technik pożarnictwa	2
4	Dowódca kompanii	wyższe	inżynier pożarnictwa	2
			inżynier**)	
5	Dowódca plutonu	wyższe	inżynier pożarnictwa	–
			inżynier**)	
6	Dowódca sekcji	średnie	technik pożarnictwa	–
7	Dowódca zastępu	średnie	strażak	3
8	Dyżurny punktu alarmowego	średnie	technik pożarnictwa	1
			strażak	2
9	Kierowca-operator sprzętu pożarniczego*)	średnie	strażak	–
10	Ratownik	średnie	strażak	3
11	Młodszy ratownik	średnie	strażak***)	1
12	Stażysta	średnie	–	–

*) Lub osoba zajmująca analogiczne stanowisko ustalone w regulaminie jednostki ochrony przeciwpożarowej.

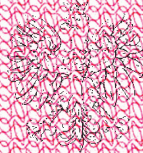
***) Wymagany tytuł zawodowy inżyniera w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżyniera bezpieczeństwa pożarowego oraz wymagane kwalifikacje do wykonywania zawodu strażaka – szkolenie podstawowe i uzupełniające strażaka lub równorzędne.

****) Wymagane kwalifikacje do wykonywania zawodu strażaka – szkolenie podstawowe strażaka lub równorzędne.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

WZÓR

AWERS

ŚWIADECTWO

.....
Imię (imiiona) i nazwisko

urodzon ..... dnia ..... r.

w ..... woj.

ukończył ..... w okresie od ..... r. do ..... r.

szkolenie .....

według programu z dnia ..... r.

przeprowadzone w .....

..... dnia ..... r.
(miejscowość)

Nr .....

KOMENDANT

AU N° .....

.....
(pieczęć, podpis)

WZÓR

(pieczęć podłużna podmiotu prowadzącego szkolenie)

ZAŚWIADCZENIE

.....
(imię/imiona i nazwisko)

urodzon..... dnia ..... r.

w ..... woj. ....

ukończył... szkolenie specjalistów ochrony przeciwpożarowej

zorganizowane według programu .....

w okresie od dnia ..... r. do dnia ..... r.

przez .....
(nazwa organizatora szkolenia)

Zaświadczenie wydano na podstawie § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 252).

Okres ważności zaświadczenia wynosi 5 lat od dnia wystawienia......, dnia ..... r.
(miejscowość)

Nr .....

.....
(podpis i pieczęć osoby upoważnionej
przez podmiot prowadzący szkolenie)

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

WZÓR

(pieczęć podłużna podmiotu prowadzącego szkolenie)

ZAŚWIADCZENIE

.....
(imię/imiona i nazwisko)

urodzon..... dnia ..... r.

w ..... woj. ....

ukończył... szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej

zorganizowane według programu .....

w okresie od dnia ..... r. do dnia ..... r.

przez .....
(nazwa organizatora szkolenia)

Zaświadczenie wydano na podstawie § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 252).

Okres ważności zaświadczenia wynosi 5 lat od dnia wystawienia......, dnia ..... r.
(miejscowość)

Nr .....

.....
(podpis i pieczęć osoby upoważnionej
przez podmiot prowadzący szkolenie)

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

